

34/6

Completo

77/1

LA CAMPANA DE GRACIA

Anv LXIV - Batallada 3341

Preu: 20 cèntims

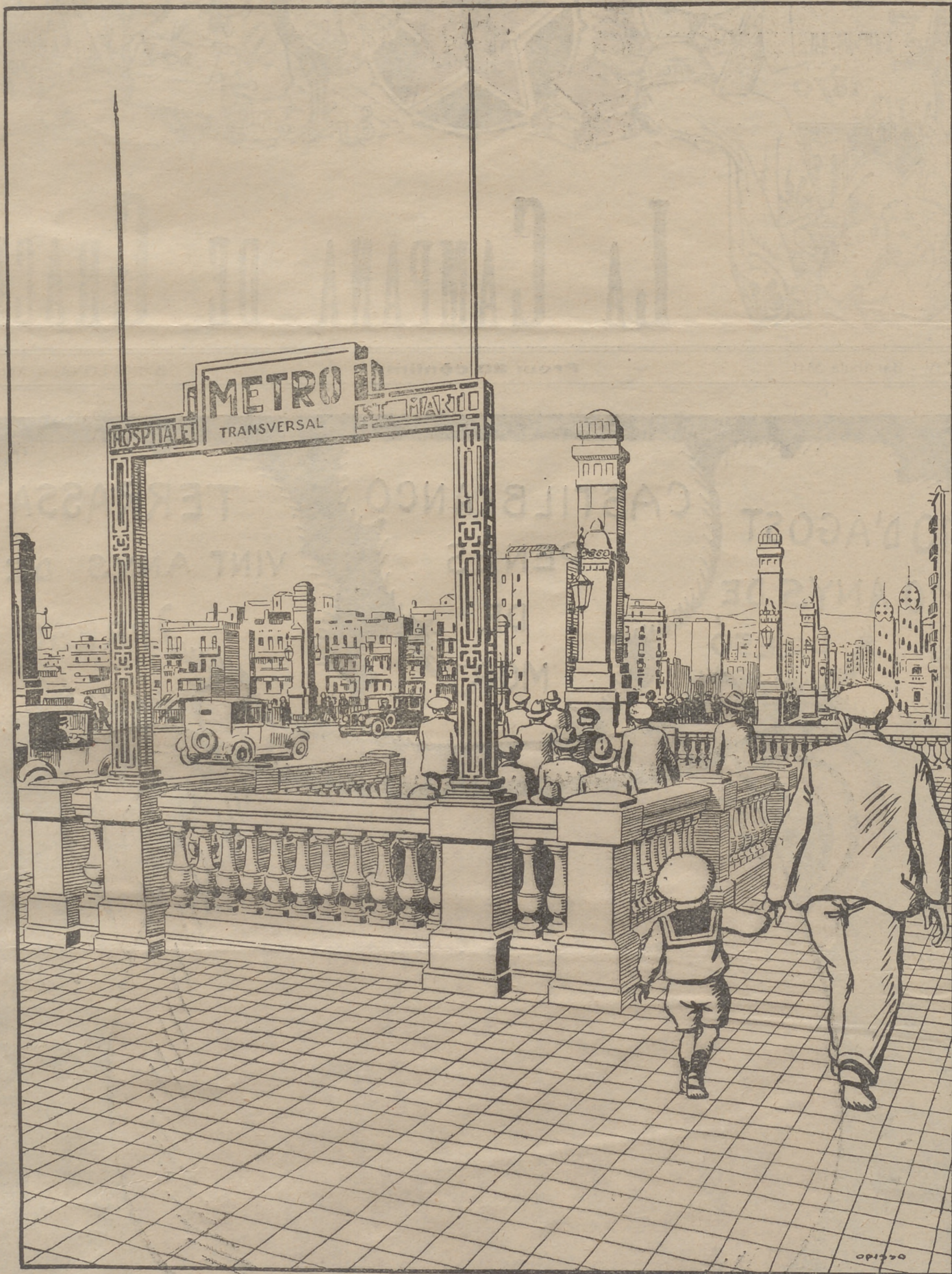
BARCELONA, 5 Agost 1935

—Aquesta olla l'hauem de netejar.

F. C. Metropolità de Barcelona, S. A.

(TRANSVERSAL)

JA ESTA INAUGURADA L'ESTACIÓ DE MARIN

Escala mecànica

De PLAÇA ESPANYA a la MONUMENTAL, 20 cèntims

De BORDETA (Hospitalet) a MARINA (Sant Martí) quinze minuts

RAPIDESA :- COMODITAT :- ECONOMIA :- **METRO TRANSVERSAL**

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI DELS ESQUERRISTES CATALANS

Redacció i Administració: Ronda Universitat, 25, entl. Telèfon 22122

El "bell Adolf" ha recom- pensat les dones alemanyes

A RREU del món una de les armes que més esgrimeix la reacció per als seus fins, és el vot femení. Hitler, per exemple, aconseguí créixer i desenrotllar-se gràcies al que embabiecava amb la seva oratòria a les dones. Es compta que les cues que es formaven per sentir a parlar l'ex-pintor de parets tres o quatre anys enrera, estaven formades en gran part per dones. Foren aquestes que al bigoti xarlotament ridícul d'Hitler els suggerí l'epítet del «bell Adolf», que després havia de fer tanta fortuna en tota Alemanya i arreu del món.

Les dones en el moment de votar es decidiren per Hitler. Per què? Pel contingut ideològic dels seus discursos? I ca! Perquè aquest els parlava dues i tres hores i els explicava de Crist i d'un redemptor que salvaria Alemanya dels perills que l'envoltaven. El redemptor havia d'ésser Hitler, ja s'ha vist després.

Aquests detalls ens demostren que la frase de Shopenhauer sobre la quantitat de raciocini de la dona en matèria política, no anava pas tan desencaiminada. Almenys pel que afecta a les seves conciutadanes, els fets no han trigat a donar la raó al filòsof així que la dona alemanya ha volgut usar de tots els seus drets polítics i socials. Gairebé m'atreviria a dir que el fenomen és general; la reacció no respecta latituds ni races. Es val de l'element femení com el seu més gran auxiliar per a triomfar; a les dones, tant les de la religió protestant, com catòlica, com de qualsevol secta espiritista, basta que qualsevol beneit els parli de Déu posant els ulls en blanc, perquè capti els seus cors o els seus cervells, que és tant com dir els vots tractant-se de política.

Les dones, doncs, amb llur admiració al «bell Adolf» han facilitat l'onada de reacció alemanya que ha horroritzat a tot el món per les baixeses en què ha caigut i pels crims que ha comès. Però en el pecat havien de trobar la penitència ben aviat.

Ja en el Poder i usant de tots els seus ressorts, els nazis acaben de prescriure que el reconeixement dels drets civils a les dones, era una cosa de la vella política democràtica que ja no existeix. Les dones no tenen ni perquè votar ni perquè ocupar-se de la política. Seran dissoltes totes les agrupacions polítiques. La dona, ha dit un dels capitosts hitlerians, és per fer criatures, per criar els infants ben combatius i per ajudar els soldats quan vingui la guerra.

Heus ací tot el panorama que espera a les dones alemanyes sota el governament del seu «bell Adolf».

A Espanya veiem un panorama si no idèntic bastant semblant amb el del preludi de la reviscolada reaccionària alemanya. Les dones han obtingut el reconeixement de llur categoria de ciutadanes, gràcies als partits republicans d'esquerra; per primera vegada han sortit de simples bèsties de luxe i de persecució en què les tenien les lleis de la monarquia, regida sempre per la clerecia, a ciutadanes amb tots els seus drets.

Però la reacció vigila i afila les dents. Compta que el vot de les dones els donarà el triomf. Quan haguessin tombat el règim de República liberal i democràtica, estigueu segurs que la primera feina que farien, després d'haver penjat, perseguit i empresonat tots els homes de sentiments liberals i esquerrans, seria tornar les dones a llur esclavatge d'antany, d'aquest esclavatge del qual els ha redimit la República.

En una paraula, la reacció espanyola imitaria, no en dubteu, el que ha fet Hitler, que ha tractat tan despectivament i tan baixament les seves admiradores.

PARAULES A "LA TRACA"

«La Traca» és el periòdic més popular de València, aquesta bella terra germna que fa olor de sempre núvia. I és un periòdic popular arreu d'Espanya.

«La Traca» ha estat, i és, un periòdic republicà, autènticament republicà. I ho ha estat en moment de perill, quan dir-se republicà era una cosa perillosa.

«La Traca» no s'ajupí davant la monarquia del rei lladre que significava arbitrariedad, despotisme, vilesa, negoci brut, despotisme.

«La Traca» ha emprat una arma formidable: la de la rialla. Una rialla ampla, sensual, grassa, forta, rabelesiana, plena de salut, desvergonyidament graciosa.

Matar amb el ridícul: heus ací la tàctica de «La Traca».

Una de les mes belles característiques de «La Traca» ha estat el seu anticlericalisme. Magnífic anticlericalisme que recorda el de «El Motín», el de «L'Asino».

«La Traca», atacant el capellà brut, ignorant, gasiu, de baixos apetits, d'instint ferotxe, ha fet una gran obra en bé de la Llibertat.

Els dibuixants de «La Traca» pinten uns capellans grassos, apoplètics, de mirada lúbrica. I sempre els pinten acompanyats de dones, donant a l'escena un to càusticament lasciu, per a fer-nos veure que, traïdors a les seves paraules en públic, els agrada més la carn de faldilla que la de l'olla.

Són uns capellans que obiden fàcilment el cel—el cel que ells prediquen i en el qual no creuen—per arrelar-se bé a la terra. «La Traca» els pinta asseguts a una bona taula o amb una dona damunt dels genolls, o bé remenant diners.

A vegades també els pinta amb un trabuc.

«La Traca» és un periòdic carregat de pebre i de mostassa. Alguns dels seus articles, alguns dels seus ninots, cremen com un càustic.

«La Traca» no té toleràncies, no té contemplacions envers la púrria monarquia, ni que es disfressi de republicana.

«La Traca», rient rient, ha fet una bona obra republicana.

Es per això que mereix tots els nostres elogis aquest full que, com València—la bella terra germana—fa olor de sempre núvia fa olor de llibertat.

INTENCIONS

ELOGI D'UN JOVE

No una oració fúnebre. No una oració fúnebre, encara que la mort ens hagi privat d'ell: un elogi, un elogi en l'hora dolorosa del seu traspàs.

Ha mort un bon amic, un bon republicà, un bon català: Josep Figueras. Hem dit un bon català, cosa que no abunda tant com hom pensa, ja que en nom de Catalunya—recordeu, com exemple, l'actuació de la Lliga—s'han comés moltes vileses. No n'hi ha tants com sembla de bons catalans, encara que molts s'ho diguin. No n'hi ha prou amb haver nascut a Catalunya per a ésser un bon català. Molts hi han nascut i han mercadejat amb Catalunya i l'han traït.

Josep Figueras era de La Garriga, aquesta bella vila del Vallès que a l'estiu esdevé l'empori de la cursileria. A l'estiu, La Garriga té una personalitat postissa, manllevada: la que li donen els senyors, els falços senyors, de la colònia; aquells que es difressen de senyor, però que no tenen altre senyoriu que el del diner, i aquest mantres vegades d'una manera molt relativa; aquells que es creuen honrats

perquè van a missa i no tenen deutes; aquells que llegeixen «La Vanguardia», perquè els parla d'ordre i de tranquil·litat i bons aliments; aquells que parlen en castellà perquè fa més fi; aquells cursis que, perquè tenen una llauneria o una fabriqueta de gèneres de punt es creuen senyors i organitzen «kermesses» i «rally papers» de tot a 0'65.

Josep Figueras era un mal gra que els havia sortit a tota aquesta pobra gent que cada estiu escampen una onada de mal gust i cursileria pels pobles de Catalunya. Josep Figueras era mal vist per tota aquella pobra gent—pobra en el sentit pejoratiu del mot—perquè tenia amor a Catalunya, perquè no s'averkonyia com ells de dir-se català.

A Josep Figueras l'havíem conegut en advenir la República, quan semblava que es preparaven mals temps per als senyors de «vanguàrdia», «kermesse» i castellà a tot drap. Lastimosament, no ha estat així, i la República—a la qual ells escarneixen i

cobreixen impunement de llot—els ha tingut tota mena d'atencions.

Josep Figueras era un minyó alt, ben plantat, ple de simpatia. I ple d'entusiasme. Prenia part en mítings i, quan s'embalava, era una onada de foc llançada contra el clericalisme, contra la monarquia, contra les dretes faccioses.

Josep Figueras sabia ésser jove, autènticament jove. I, com tota la gent del Vallès, era amic de xales i plagasitats de bon to. Sabia riure a boca plena, sabia ésser alegre. I era franc i noble i obert. La República per a ell era com una mena de festa major: balcons endomassats, carrers guarnits, formació de centres d'Esquerra, secularització de cementiris, canvis de nom als carrers, multituds frenètiques d'entusiasme. I discursos, discursos d'una vèrbola abrindada que electritzaven les multituds. Quin gran infant, aquest noble minyó, aquest estimat amic, aquest Josep Figueras, de La Garriga!

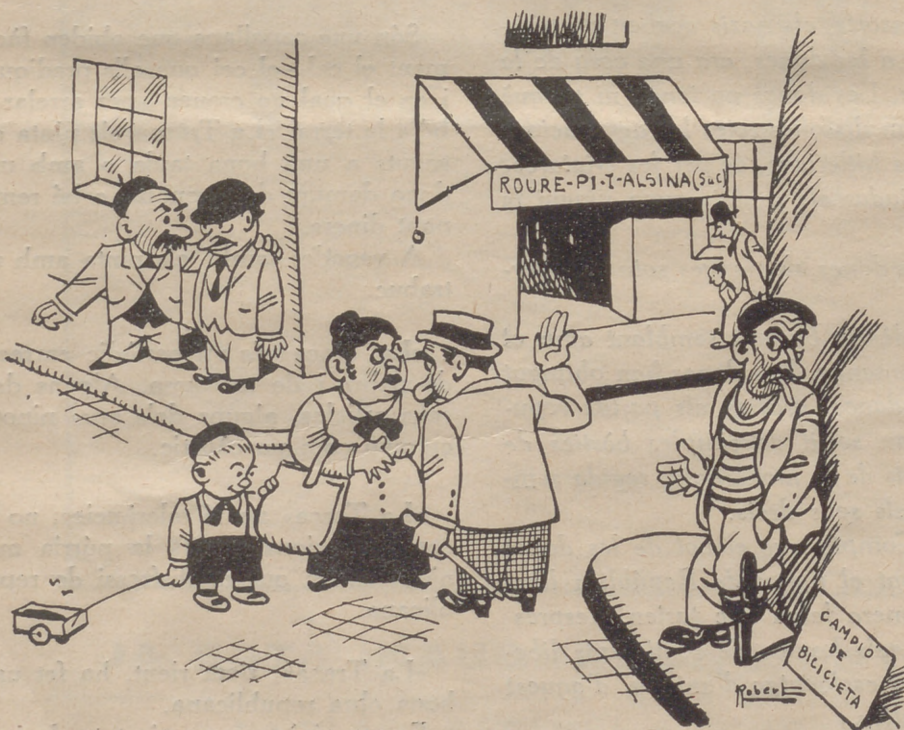
Treballava, no era un universitari. Treballava, però les hores de lleure les aprofitava per a estudiar i procurava, amb un esforç digne de tots els elogis, fer-se una cultura. Quan descobria un autor, el lluïa com un joell incomparable en els seus discursos. Hi havia en ell un magnífic anhel de superació.

Li diguérem que els homes de la Revolució francesa llegien Plutarc i al poc temps ens escrivia: «Ja m'he empassat les *Vides Paralleles*.»

Una mort estúpida i brutal—un accident d'auto—ens l'arrebassa en plena joventut, quan d'ell podien esperar-se'n grans coses.

I gairebé estem segurs que molts—els que ell atacava amb coratge—s'hauran alegrat de la seva mort. I fins i tot diran que és un càstig del cel.

Aquest, però—l'odi que, en la gent salvatge i immisericorde de dretes, triomfa de la mort—és el millor elogi de Josep Figueras, aquest gran amic, aquest cor noble.

—¿Per fi es decideix a treballar, senyor Simón?

—No em decideixo; la Llei de Vagos en té la culpa que jo treballi.

LLUÍS CAPDEVILA

A la memòria de Josep Figueres

Aquest és un poble de muntanya —La Garriga—. Un poble voltat de boscos i de fonts. Un paradís d'estiu per a la gent de diners barcelonina. Gent que sovint fa pudor de capellà o de monàrquic. Aquesta gent té diners i els gasta. Els gasta d'una manera restringida, poc generosa, com correspon a aquesta gent. Però els diners que aquesta gent gasta, a La Garriga, els fa creure que aquell és un feude de les seves idees i que tots els seus habitants, estan obligats a viure a remolc de les moixigangues lliguero-monàrquico-capellanesques.

Aquest era un home. Tot un home. Jove, decidit, enèrgic, avançat, esquerista. Un home que tenia «la funesta mania de pensar», condemnada pel famós Sardà i Salvany, si mal no recordo. Aquest home es deia Josep Figueres... Aquest home, és mort!... I tots els catalans i republicans de bona mena tenim el deure sagrat de posarnos dol al cor i a l'ànima. Mentre centenars de milers de daurades miloques, sobreviuen a totes les contingències, homes de la fusta abnegada i heroica de Josep Figueres, del meu gran amic Josep Figueres, cauen segats per la dalla implacable d'una manera casual, obscura, que no és pas la manera com, a dreta llei, haurien de morir els homes bons i intel·ligents.

Perquè Josep Figueres era, damunt de tot, bo i intel·ligent. Per això, per-

què era bo i intel·ligent, era home d'esquerra. I perquè era home d'esquerra la fatalitat—qui sap si incitada per algun tèrbol sortilegi de sàgristia—ha segat, prematurament, la seva vida, prometedora de belles realitats per a Catalunya i per a la República.

Figueres era escriptor fàcil i elegant en la forma, alhora que fort i cantellut en el fons. La seva ploma havia honorat moltes vegades les columnes de «La Humanitat», abans i després de dirigir-la jo. Els seus articles, les seves informacions no eren fornides de palla rústica, ni de literatura barata. Eren substanciosos i responien sempre a un criteri sa i noble. Així mateix, Josep Figueres, era un bon orador. S'expressava amb tant d'abrandament com de sinceritat i no es deixava dur, mai, per la buidor retòrica ni per la baixa

dèria d'afalagar les multituds. Jo he llegit sovint els treballs periodístics de Figueres, i l'he escoltat, també, en diversos actes públics on l'atzar ens va ajuntar. Jo, que no sóc home que atorgui així com així la meva estimació, estimava Figueres pel que era, pel que valia i pel que significava.

Catalunya i la República han perdut un home! El poble de La Garriga, ha perdut un dels seus fills, joves, que l'honoraven més! Els homes que posem l'abnegació, la bondat i la intel·ligència molt més altes que tots els títols acadèmics i totes les «sinecures» polítiques, hem perdut un dels nostres!

Josep Figueres és mort!... Amics, no el plorem. Plorar històricament no fa home. Recordem-lo a tothora i serveixi l'exemple de la seva noble vida estroncada, de mirall i estímul a les noves promocions catalanistes i republicanes.

AGOST

Agost, cor de l'estiu; penjolls de fruita, raïms que trenquen verol; moment solemniat de la gran lluita del sol.

L'agost apunta l'ull dalt la carena entre verdors i nítida blavor i us dona una mirada plena que us deixa una calor!

I riu que riu. El préssec d'or madura i el magraner s'enfloc de caliu i la terra duu tota la cintura plena de fruita i roentors d'estiu.

Salut, agost! Fes saltar per les venes sang d'il·lusions; crema'ns ben bé la pell i per endolcir el cor de les hores serenes prepara el vi novell.

Tu que portes verol a la cintura i omplis les fondalades de frescor i els rams de fruita madura t'omplen els ulls de dolçor.

Agost dels envelats i de les balles, mes de les festes majors, que emplenes de petons i de rialles les boques dels balladors.

Agost, agost, fes una ballaruga de sol roent, de fruita i de caliu i deixa'ns, dintre l'ànima poruga, l'ardència de l'estiu.

SALVADOR PERARNAU

VARIES

Segons en Pujols, hi ha dues classes de marits: els que arriben a casa portant un regalet a la dona i els que tenen la consciència tranquil·la...

Diàleg entre comerciants:

—Què tal? Com et va el negoci?

—No gens malament. Els clients em creixen de dia en dia.

—Ah, sí? Què vens?

—Vestits per a criatures.

Al picador de la porta d'un cert metge, més conegut com a polític que com a metge, un bromista hi va penjar, fa unes quantes setmanes, un lletreret que deia:

«No tocar. Peligro de muerte.»

Diàleg entre un malalt i un metge:

El malalt.—No sé què tinc.

El metge.—Jo tampoc.

(Pausa.)

—Quant és?

—Deu pessetes.

—Que aniràs a la «corrida de braus»?

—No es diu «corrida»; es diu cursa.

—Bé, home, és igual. Que aniràs a la cursa de «toros»?

—Que no ho sap, que el senyor Isidre s'ha tornat boig?

—Qui? l'amo de la casa? I com ho sap?

—Figuri's que ha rebaixat el lloguer a tots els veïns...

Caciquisme

—I tu dius que ets de la Lliga?

—Es clar! No veus que em té lligat de peus i mans?

Madrid, Castilblanco, Terrassa

Heus ací un triangle que, en aquests moments, conforma una mica la meua consciència liberal i justiciera. En l'espai de pocs dies, nom he vist i tallat les causes instruïdes a l'entorn dels fets esdevinguts a cadascuna de les tres localitats citades. I de, es amb tota l'amargor que pogueu imaginar-vos que jo ne negit les resultances que han tingut les tres, per als encartats respectius.

Dinem que als aristòcrates, militars o civils, que varen idear i dur a terme la mentona del 10 d'agost, la justícia civil els ha tingut consideracions excessives, tot i que l'actitud insolent i provocadora dels defensors feia preveure una altra cosa. La burda maniobra reialista de Madrid, va fer víctimes innocents, soldats, trets de la caserna, amb engany i alevosia, varen caure prop de «la Cibeles», que tot i essent la mare dels deus, ha estat sovint la marastra dels homes. Ultra això, l'intent de sedició, manifest, anava de dret a enderrocar el regim. I, per això, va tractar d'assenyorar-se del Palau de Comunicacions, clau mestra de l'èxit del moviment a Espanya i fora d'ella. L'envergadura de l'acte delictiu fou, doncs immensa. El poble va veure en perill tot el que va conquerir el 14 d'abril. Varen caure, sacrificats, uns quants fills del poble. No hi ha en els promotors penediment ni propòsit d'esmena... Calia un càstic exemplar, un escarment ple d'eficàcia, per al futur. En comptes d'això, la jurisdicció ha imposat una sentència blana, benèvola, que els inculpatos no han d'agrair i més aviat els haurà fet riure, per tal com l'hauran atribuïda a feblesa. Tot plegat un magnífic estímul per emprendre, qualsevol dia, noves aventures. La toga, no ha tingut, suara, davant del sabre, el coratge que va tenir en condemnar a mort el general Sanjurjo. Pena que —tot i comutada amb la de reclació perpètua— és digna de la culpa...

Contrariament, quin va-i-tot de severitat, els talls de Castilblanco i Terrassa! Tant pels uns que —més per influències ancestrals que per altra cosa— perpetraren horroroses violències, com pels altres que no varen occir ningú, el coltell de Themis ha davallat inexorable i els ha fet sentir tot el seu pes. En la causa vista a Madrid ha imperat més la balança que el coltell. En les altres dues, el coltell no ha deixat que ens apercebíssim de cap més figura simbòlica... Sembla com si a l'excès d'indulgència untuosa que ha presidit en deliberacions del Tribunal Suprem de Guerra i Marina, hagi respost la «dura lex» dels dos Consells de guerra. Està vist que els «paisans» quan jutgen militars són de molt més bona

pasta que no pas els «militars» quan sentèncien paisans.

Jo no puc ni vull immiscuir-me en l'aspecte jurídic-legal de les tres sentències. Sóc llec en la matèria i poc mal farien els meus judicis personals, a la justícia històrica, que no és sempre la justícia estricta. Només he volgut posar de manifest el regust malagradós que als meus sentiments de llibertat i d'absoluta justícia hi ha deixat el desenllaç d'aquests tres processos. El que jo pensi o senti, no té, naturalment, cap importància. Però és el cas que no sóc sol. Que som alguns milers els visionaris, els utipistes, els somniadors, que amb l'adveniment de la República volíem creure que ja no hi havia classes davant la llei. Pel que es veu, ens erràvem. Hom pot, si és persona «illustre», sublevar forces armades, acometre Ministeris i guardians de l'ordre, vessar sang, d'altri, damunt les llambordes del carrer i, tot plegat, purgar-lo amb una pena de reclosió molt relativa, subjecta sempre a escurçaments impre-

vistos. En canvi, si sou víctima tota la vida d'un oprobios caciquisme que us fa pujar ferèstecs i agressius i per aquesta causa un dia mossegueu com els llops, o bé si us deixeu entabanar per il·lusions de moment irrealitzables i porteu a cap una moixiganga inofensiva de fet, us espera el patíbul, i en el millor dels casos el presidi per tota la vida... Això no és ben bé just, senyors?

J. M. FRANCES.

En un grup de diputats que esperen el tren per a marxar cap a Madrid, un dels assistents fa observar un anunci que diàriament surt en «El Noticiero».

—Mireu—diu—, l'Hurtado ha muntat una acadèmia de guitarristes i «cante jondo».

En Pere Coromines, que de tant en tant, n'encerta alguna, contesta:

—De guitarra? Així no és pas l'Amadeu. Si es tractés de tocar el violon...

Rialla general.

—I allò de les bones obres?

—Oh! fill meu! És perillós, amb això de la vaga del ram de la construcció.

BONA LOGICA

Decididament les ànimes cànides que somniaven amb l'imperi del feixisme s'hauran donat compta que el nostre país no és dels més a propòsit per a aquesta classe de dominacions semi-salvatges.

I no és pas que hagin mancat els elements necessaris i indispensables per a obrir pas als estúpids deixebles de Mussolini i Hitler: pistolers, atracadors, derrotistes, etc., etc., tots han contribuït a mesura de llurs esforços a provocar un ambient favorable perquè quatre bandolers, seguint l'exemple d'altres dictadors, intentessin assaltar el poder. Però pel que es veu, el nostre poble que ja va quedar tip amb set anys de dictadura Primo de Rivera, no està per moxigangues d'aquesta mena i val a dir que la idea d'una dictadura feixista no compta amb adeptes en cap de les classes socials del nostre poble.

El fet de que la nostra burgesia i classes privilegiades refuti més o menys tot concepte feixista, vol dir que està dominada d'un esperit més generós i liberal? No. El que passa és que els representants de la política de dreta i gent de diners del nostre país saben fer números i segons les dades que han recollit d'alguns països on hi ha prosperat aquesta pesta feixista,

els consta que a fi de comptes no hi van a guanyar res. Les dictadures feixistes costen cares puix la gent adinerada i d'idees conservadores sap de sobres que tot allò que amb caràcter material regategen als humils, que amb actitud intransigent es veuen obligats a concedir com a millora social per la pressió de l'obra evolutiva de la democràcia han de donar-ho per força per mantenir les repugnants milícies feixistes i els assassins a sou que voltegen i guarden les espatlles dels dictadors.

¿Què ha fet Mussolini i què està fent Hitler que representi un benefici i dongui satisfacció als egoïsmes dels potentats? De moment, sota el punt de vista moral, per l'acció del despotisme, del terror oficial i de l'assassinat posaran una valla a les aspiracions collectivistes de la social democràcia. Aquestes mesures dictatorials que van contra la dignitat de l'individu poden tirar per terra, de moment, totes les iniciatives de perfeccionament social dels organismes liberals, però tard o d'hora els mateixos dictadors per a mantenir llur prestigi davant els ignorants i consolidar-se el puntal del predomini, han de concedir aquells aventatges col·lectius-socials que són de raó natural

que han estat implantats en altres pobles i natures. No fa molts dies que llegíem en un diari conservador una informació d'un escriptor que deia que els sindicats feixistes italians, que actuen amb l'aval del govern Mussolini, havien acordat la intervenció administrativa i participació dels beneficis en les indústries del treball. El mateix dictador alemany ha fet ben públiques en més d'una ocasió les manifestacions de que en matèria social va molt més amunt que la social democràcia.

I bé, davant d'això, el sentit comú de la nostra burgesia no és gens estrany que els dicti que no s'han de deixar sorprendre pels efectes superficials de les coses, puix al fi i al cap sempre han d'anar a para allà mateix. Si per a ells l'haver de transigir i emmotillar-se a les circumstàncies vol dir que els roben els quartos, la lògica els diu que a fi de comptes tant és que els prenguin els blancs com els negres.

Per a oposar-se a la marxa evolutiva de les reivindicacions humanes i a tot allò que representa un pas endavant en profit de les classes necessitades, no és necessari patrocinar la idea del feixisme. Les dictadures encenen rencúnies i odís, i quan arriba l'hora fatal de les liquidacions, es passen moments tràgics de consternació pública, que els qui, precisament, més engúnies i perills passen, són els qui tenen més per perdre. No; sense abocar-se a aquest extrem desesperat ells també poden fer una feina menys complicada i d'iguals resultats.

Entent el buit a l'obra governamental de les esquerres i sabotejant la República, fan també feina positiva; semblant arreu la desconfiança i oposant-se a totes les iniciatives de llibertat, poden fer el partit gran i poden ànuc guanyar les eleccions, i llavors, portant el timó del Govern del poble, ja es cuidaran d'afrontar i resistir les temptatives dels que lliuten pels ideals de justícia i emancipació social.

Ells saben també que tard o d'hora han de transigir, que llurs egoïsmes han de sucumbir pel pes mateix del Progrés i de la Civilització, però la qüestió és anar tirant, obstruint i posant obstacles a l'engranatge que va transformant l'estat de coses present. «Qui dia passa any empeny». Aquest és el lema de la gent d'idees conservadores, que té interès a aguantar els vicis, defectes de l'actual societat, i amb aquest programa creuen que es pot ésser perfectament de la Lliga, del Partit Republicà Conservador o d'Acció Popular—sense necessitat de pensar en dictadures feixistes.

—Esiem tranquils, Donya Lina: amb el vot de les dones i un petit miracle serem altra volta els amos...

Nord-Amèrica, el país del dòlar, de la cadira elèctrica i de la llei de Linx, també té els Tribunals de Justícia al servei de la burgesia dominant, com lògicament correspon a tot país capitalista. Al país on l'odi al negre és més pronunciat que no pas l'odi a les feres, els blancs tampoc no poden escapar-se d'aquesta tòbia.

La figura simbòlica de la Justícia, si no fos que sabem d'antuvi la seva funció parcialista, diríem que hi veu encara que porti els ulls tapats; posa plom en un platet de les balances—com una vulgar tendera—i fa brandar, segons els casos, la seva espasa molt lleugerament o amb molta lentitud. La Justícia diríem que és una «girl» de revista coreogràfica, o una senzilla burgeseta, disposada a deixar-se estimar per Míster Dòlar, sigui comerciant o banquer, industrial o terratinent.

I bé, Tom Mooney, term propagandista i organitzador sindical i social, l'any 1916 fou acarat amb la senyoreta de l'espasa, les balances i els ulls tapats, però el va veure venir que era un obrer, un pelat...

Corrien els febreros dies de l'any 1916, en plena lluita fratricida, en plena Gran Guerra, mentre l'Europa obrera es debatia entre sang i morts, anant de tragèdia en tragèdia, quan la incivilitat mental de la burgesia nord-americana, en vistes al gran negoci que hi havia a fer a Europa, expremment-li més encara les entranyes, organitzava al país una intensa campanya per anar a salvar (?) el bressol de la vella civilització: Europa.

La propaganda i l'enorme força del diner feien el seu efecte. Per aquelles llarguíssimes avingudes novaiorqueses, en el tons d'aquells abims d'asfalt que obren els gratacels, una joventut embrotada pels falsos conceptes de pàtria i honor desfilava militarment, imbècilment enganyada, marcant un rítmic pas sobre el paviment grisós que produïa un soroll monòton i prenyat de tragèdia; però les músiques a mida que s'atancaven apagaven aquella trista remor. Els compassos dels himnes patriòtics arribaven fins a aquelles alteses finestres on el clàssic capitalista té instal·lades les seves màquines calculadores. L'oncle Sam, amb un gros cigar a la boca i una bandereta a la mà, acomiadava amb el seu somriure jueu la joventut cap a la mort, comptant ja, mentalment, els préstecs i els interessos que cobraria de la follia europea abocada a un salvatgisme que no té parió en la Història.

Mentre tot això succeïa, mentre la burgesia enganyava la joventut i la gran massa d'obrerisme inconscient, fent-lo debatre en convulsions histèriques a través de la premsa censurada prèxiament pels gran financers i marxants de canons, Tom Mooney, home

íntegre i conscient, treballava de ferm. La labor d'organització feta per Mooney, en donar els primers resultats, feu obrir l'ull al capitalisme nord-americà, el qual pensa fer-lo desaparèixer del mapa social ràpidament; i en una manifestació patriòtica, en pro de l'entrada dels Estats Units a la guerra, hi esclataren unes bombes causant morts i ferits i la consegüent protesta dels capitalistes americans, acusant i embolicant-hi expressament Tom Mooney. La burgesia organitzadora d'aquest acte terrorista per a separar Mooney dels obrers, accentuà la campanya patriòtica, excitant els sentiments nacionalistes del poble americà contra l'organització sindicalista i contra el seu capdavanter, Tom Mooney. Acusat, aquest, d'una manera clara i contundent provà davant dels Tribunals la seva innocència precisant que ell, el dia i hora que es cometé l'acte terrorista, era molt lluny d'aquell lloc; però això no li valgué per a res. La qüestió era empresonar-lo i condemnar-lo. Es coaccionaren brutalment els testimonis favorables, i se n'inventaren de falsos. L'aparell policíaco-judicial, pagat amb bons dòlars, treballava activament, incansablement, i per fi aconseguí llançar Tom Mooney a presidi, condemnat-lo després a la pena capital.

El proletariat americà, però, no deixà Mooney abandonat a la seva dissort i organitzà arreu i intensament actes de propaganda, protestes, mítings, vagues i moviments d'agitació, encaminats a cercar l'alliberament del company falsament acusat i condemnat a mort. La burgesia americana en vista que aquell moviment cada dia prenia proporcions més gegantines decidí commutar la pena de mort amb la de cadena perpètua, per a evitar que les masses obreres es rebel·lessin d'una forma més violenta i tressin en orris el gran negoci que en aquells instants feien a les costes d'Europa, amb la seva participació a la Gran Guerra. Commutada la pena de mort, la campanya s'intensificà en el sentit revisionista del procés Mooney, però no assolí l'èxit que s'esperava degut a l'enorme influència del dòlar, de l'organització patronal i de la premsa capitalista.

Deu fer cosa d'un any que la migrada premsa obrera que existeix intensificà de bell nou la campanya pro-revisió del procés Tom Mooney, tancat per les maquinacions de la burgesia i retingut al fons del presidi per una vergonyosa actuació judicial. Aquest nou moviment a favor del company innocent, la premsa netament burgesa, dita independent o d'avisos i notícies, féu tots els possibles per a ofegar-ne la veu profundament humana, que cada dia ressonava amb més força pels àmbits de tot

COSES DE LA JUSTICIA

T O M M O

Amèrica i Europa, demanant la revisió, demanant Justícia. Per fi, després d'una llarga brega periodística, fou concedida la revisió, i el jutge Ward, que presidia el Tribunal, declarà clarament, sense eufemismes, que l'agitació mundial i la immensa retenció que s'havia donat a l'afer era el que havia incitat a acordar la revisió del procés. Totes les forces conservadores americanes—com en tots els països

localita
ment u
La Car
cisco d
mes of
del Di
cions i
memen
da de r
Des
i, i ai

JUSTICIA

MOONEY

© SPANYOL-33

localitats del món—estaven estretament unides per a privar la revisió. La Cambra de Comerç de San Francisco de California, i d'altres organismes oficials, junt amb el Procurador del Districte, havien acumulat peticions i gestions encaminades unànimement a desestimar la justa demanda de revisió.

Des de la primera audiència es veu, i això ho constataren els mateixos

acusadors, la falsetat de diversos testimonis, i l'acusació caigué pesadament. Davant d'aquests reus lamentables, després de retenir un home més de setze anys a la presó, es demanà l'alliberament i per la sala ressonà la veu del Tribunal que deia: «No culpable!»

Els mateixos diaris capitalistes que feren campanya contra el propagandista Mooney es sentiren impressionats pel coratge i per la dignitat de la posició que adoptava davant el Tribunal.

Vegeu què diu un d'ells:

«El jutge card havia tingut a bé posar-lo en guardia contra el perill que corria de presentar-se en mateix la defensa: «De cent acusats que ho fan, —li havia fet remarcar a guisa d'avertiment—els noranta-nou perden.» Però Mooney s'obtinà en la seva resolució. En prova que era l'única excepció, car nom el va sentir expressar-se amb tota la sagacitat, la mestria i la mesura d'un advocat de carrera.»

Així parlaren els diaris reaccionaris del judici de Mooney.

Vegeu un altre retall:

«El tràgic en aquest afer, exclamava l'acusat dirigint-se als jutges, és que els mateixos fets que han incitat el Procurador a demanar el meu alliberament, han permès a quatre Governadors de l'Estat de Califòrnia de tenir-me empresonat durant més de setze anys.»

Per a Tom Mooney, aquest alliberament representa un seriós avantatge. Els debats no s'han succeït pas sense aportar interessants revelacions. Doncs bé, Tom Mooney, que havia sortit de la presó, ha hagut de reingressar-hi per a comparèixer, a la seva demanda, davant el Tribunal de San Francisco de California; ell no podrà tornar a sortir de la presó si la pressió internacional no s'accentua novament. Aquest fet ens recorda les escenes d'una pel·lícula brutalment realista, potser la millor que es projectà la darrera temporada, *Sóc un fugitiu*, basada en una vida real. El cas de Mooney també forniria una pel·lícula apassionant i acusadora, però hi ha tanta censura!

Per a obtenir l'alliberament de Mooney, dues accions legals estan en vies d'acomplir-se. Acaba de presentar-se una petició monstre al Governador de Califòrnia; a mes a mes els advocats de Mooney s'han dirigit al Tribunal Suprem dels Estats Units basant-se en el fet que Mooney ha estat condemnat degut a falsos testimonis, i que aquests falsos testimonis reconeguts com a tals en el curs del darrer procés, foren proporcionats en conveni amb el Procurador que exercia en aquella època, varis dels assistents i molts agents de la policia.

Hem de fer observar que aquestes accions legals no tindrien cap valor si una formidable campanya no les ajudava. La campanya està organitzada en tot el territori dels Estats Units, ella s'inspira amb les directives donades en el Congrés Tom Mooney, que va tenir lloc a Chicago el dia 30 d'abril passat i al qual assistiren 1.100 delegats.

Com va dir molt bé el jutge Ward, si s'allibera Mooney, no es pas per ganes que resplandeixi la Justícia; es per la por, per la pressió internacional.

Els obrers americans han sabut unir-se per a la defensa del seu camarada Mooney, i si per alliberar-lo fa falta un «tour» de força per enronsar les reixes de la presó, estan disposats a fer-ho.

Tom Mooney, aquest nom que qui sap si es torça desconegut en els medis obreristes d'aquí a Catalunya, a Amèrica es popularíssim. Fixeu-vos si ho sera que nins la casa «Fox-Movietone»—actualitats cinematogràfiques—el visita a la presó, quan fou dictada la sentència d'inculpabilitat. Vegeu com comenta aquesta teta un setmanari francès:

«J'OU VIST TOM MOONEY...

Entre una cursa d'autos i una parada militar, sobre la pantalla ha brillat un nom insòlit: TOM MOONEY...

«Han estat precisos 10 anys perquè un diari, full imprès o quotidià de la pantalla consensués parlar de l'empresonat. Dins la sala les persones són indiferents, no li coneixen la història, i guaiten distrets aquella silueta que apareix, grisa, sobre el fons gris de les parets de la presó, voltat de grillons. Una emoció us envaeix en veure'l aixecar-se davant vostre, com un fantasma, viure i parlar amb veu lenta, una mica ronca, l'emmurallat. L'aparell el segueix i el capta en algunes actituds molt simples, la testa abaixada, un plec amarg creua la seva cara. Els grillons, un instant oberts entorn d'ell, no el deixen encara. Ell parla, breument, s'explica, diu la seva vida i el seu procés. Això a penes dura quatre minuts, pesats, intensos, carregats de dramatisme. Els ulls tristos però indomables...

«Sabeu com n'han dit d'això?

«EL DEBUT DE TOM MOONEY A LA PANTALLA DE «FOX-MOVIETONE.»

Quines bromes més sarcàstiques té la burgesia americana! Per ignorància, no; per impietat.

La «girl» de la Justícia, una mica més revellida, si un dia logra veure Tom Mooney al carrer esclafirà amb una riallada tot pensant: «Quina broma li vaig gastar a aquest pobre home: setze anys de presó i... era innocent!»

PERE ESPANYOL

DERROTISME

Els enemics de la República ja es comencen a veure les orelles.

De bon principi no s'atrevien ni a respirar perquè temien la justa indignació del poble; i si en trobàveu un per casualitat, defugia tota conversa política o us somreia hipòcritament com si d'una manera tàcita assentís a les vostres consideracions. Més en veure que el moment de perill ha passat i que els republicans, en lloc de fer una bogada exemplar per tal de netejar la ronya que ens havia deixat la Monarquia, s'entretenen barallant-se, creuen ja arribat el moment de treure's la màscara i es lliuren a combatre el Règim d'una manera descarada.

Així ens trobem davant una campanya d'injúries i calúmnies contra els homes representatius de la República, fomentada des dels caus monàrquics i clericals, que es recolza en la predisposició al «malcontentisme» de la qual patim tots una mica.

A les tertúlies del cafè i a les barberies, oireu tot sovint el malcontent habitual queixar-se de com van les coses, de què no es pot viure, de què els negocis cada dia van pitjor, per acabar profetitzant un terrabastall que ho tirarà tot en orri perquè una situació com aquesta no es pot aguantar ni un dia més.

Jo en conec un d'aquests subjectes que tota la vida ha fet el mateix: queixar-se i parlar malament de tot i de tothom; fer d'esgarriacries, d'«estripaquientos» i de borinot a tots els llocs on es trobava.

Per a ell tots els Governos han estat deplorables; tots els regidors una colla de lladres; tots els diputats uns vividors.

Si anava a un teatre a veure l'estrena d'una obra, la trobava sempre dolenta; i en parlar d'un amic qual-sevol no sabia retreure més que els seus defectes.

Fins en certa ocasió que es va sentir pietós i caritatiu va ésser només que per a fer la guitzeta als companys. Es feia un àpat i tothom sentia la joia pròpia d'un acte d'aquesta naturalesa, quan en arribar als postres i després de parlar humorísticament alguns dels comensals, va aixecar-se el nostre home per a dir:

—Senyors: ara que tots ja estem ben tips i ben contents, cal recordar-nos dels que pateixen, i és per això que jo proposo obrir una subscripció a profit dels hospitals.

En veure l'efecte de les seves paraules que van caure com una galleda d'aigua freda per la inoportunitat del lloc i del moment, el nostre home va quedar satisfet.

Només recordo una època en què el subjecte de referència estava conforme amb el Govern. Era en temps de la Dictadura, quan Primo de Rivera i els seus satèl·lits perseguïen els catalanistes i els republicans. Aleshores ell solia exclamar:

—«Duro, duro»! Ara va bé...

D'aquests subjectes n'hi han molts per desgràcia, i la seva bilis és el con- ducte que aprofiten els monàrquics

per estendre llur campanya derrotista, que ja fa l'efecte d'una taca d'oli.

Es per tant un deure de tots els republicans sortir al pas dels difamadors, si no volem que l'atmosfera es faci irrespirable al nostre voltant.

ENRIC TUBAU.

«El Debate» òrgan dels jesuïtes i per tant de religió catòlica, entona càntics i encens a la política de Hitler pel bé que ho fa tocant a la seva religió.

«El Matí», diari de capellans, blasma severament la política de Hitler tocant a la religió catòlica.

Aquests sotanes ni Déu no els entén, a fe.

Carrincloneria missaire

Els «fejocistes» han anat a Sant Joan Despí. Més ben dit, ja hi són. S'hi han instal·lat. Viuen al carrer del «Bon Viatge». Han adoptat per lema el del carrer—«Bon viatge»—Eh, què és bonic? Es el que diuen els bons liberals i esquerristes de molts pobles quan vénen els «fejocistes» de Sant Joan Despí: «Bon viatge!... i millor que no torneu.»

¿Vostès no saben amb què es menja això del «fejocisme»? ¿Si és carn, peix o alfals? Llàstima! Si haguéssiu anat diumenge passat al casal dels de «Bon Viatge» els ho haurien explicat. Tant, que en l'anunci que invitava els vilatans a assistir a l'acte llegim, textualment:

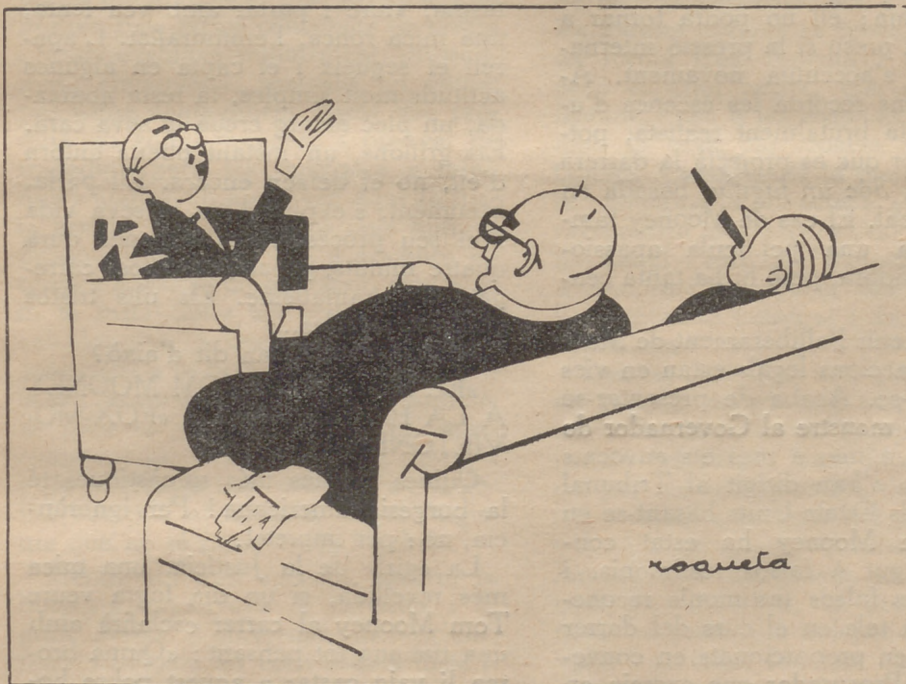
«ADVERTIMENT IMPORTANT:

Si voleu tindre idees clares de lo que's el Fejocisme per no confondre'l llastimosament amb el Feixisme no manqueu a la conferència.»

L'advertiment recorda força allò de la «gimnàsia» i la «magnèsia». No?

I encara va haver-hi funció teatral. Funció d'aquelles per homes sols. Les Games continuen excloses de l'escena catòlica. Els «fejocistes», en això, es mantenen fidels a les pràctiques tradicionals. Cal suprimir les dones. I quan l'argument ho requereixi, aleshores, vestir un xicot de dona, fa molt bonic i molt confessional.

Això de considerar la dona element pecaminós del qual hom ha de fugir com de les brases, és molta llàstima que no ho facin extensiu els clericals a la dona com electora. Rebutgen la dona a l'escenari, però la volen al confessional per a dur-la a votar a gust d'ells.

Del famós procés

—En sortiran, Don Magí, en sortiran; tot ho han fet per salvar Espanya...

BATALLADES DE TOT ARREU

NAPOLEÓ I JOSEFINA

A Londres, en una subhasta, s'han venut vuit cartes d'amor que escriví Napoleó a Josefina, per la quantitat de quaranta mil duros. Molts duros son per vuit cartes, però pel moa hi ha gent que té disponibles molt més de quaranta mil duros i poden permetre's el luxe o l'excentricitat de comprar cartes amoroses escrites per Napoleó a Josefina, les quals pinten el temperament amoros de l'exiliat de Santa Elena... i la passió ardent que senti per Josefina. Fixeu-vos en aquests paràgrafs d'una de les vuit cartes, escrits després d'una separació de només mig dia de la seva amada: «Em desvetillo pensant en tu. El teu retrat i el record embaumador de la nit passada no han deixat descansar als meus sentits. Dolça i incomparable Josefina: no saps l'efecte que causes al meu cor. Si et veig enradada, si et veig trista, si et veig inquieta, la meua ànima es destroua i ja no hi ha descans per al teu amic... Però encara és pitjor quan, cedint a un sentiment profund que em domina, poso amb els meus llavis, en el teu cor, la flama que em consumeix. Aquesta nit m'he adonat que el teu retrat no ets tu. Surto a les dotze. Et veuré dintre de tres hores. Mentrestant, «mia dolça amore», un milió de petons; però no me'ls tornis, perquè cremen la meua sang.—N. B.». Què us sembla el senyor Napoleó? Si escrivia això en unes hores de no veure la seva amada, què no escriuria i pensaria amb una absència més llarga! I imagineu-vos l'hora del retorn, o, millor, l'hora de tornar-se a veure amb l'amada! Nosaltres ens la imaginem. I per això ens és més simpàtic el Napoleó amorós que no pas el militar. Els homes que estimen sempre han merescut tota la nostra simpatia. I segurament encara més la de les dones.

El germànic ideal

Posem ací, al costat, la figura de Baldur von Schirach, pensant que potser serà aquest el tipus ideat per Hitler, d'encà que una llei regula l'esterilització dels homes i les dones d'Alemanya. Al mateix temps que la notícia «esterilitzadora» apareixia en els periòdics alemanys es publicava la d'aquest Baldur, cap de les joventuts nacional-socialistes,

ço que fa suposar que aquest tipus és el que pensa obtenir Alemanya en un cent per cent, com les pel·lícules sonores... No ha anat tan lluny el feixisme italià, confessem-ho. Aquest ha decidit crear sobre el que hi havia, que no dirigir, per la seva mà, des dels principis extrems de la producció. Però Alemanya vol un Baldur en cada alemany. De manera que el superhome, que no ha arribat encara, en col·lectivitat, està a punt d'arribar, de qualsevol lloc d'Alemanya!

Austria i Hongria

L'antic imperi austro-hongarès, que després de la guerra es dividí per donar lloc a la formació de dues nacions independents, ara ocupa l'atenció de totes les cancelleries europees. Els temps han canviat. Abans, Itàlia desitjava el desmembrament de l'imperi del veí Francesc Josep, el qual exercitava, damunt ella, el seu gran poder militar i polític. Però des de 1918

a la data han canviat molt les coses, i ara Mussolini sembla interessat a què ambdós antics països, abans units per la monarquia dels Habsburg, tornin a unir-se... Per altra banda, Alemanya, millor dit, Hitler, somnia anexionar-se Austria, i ja ha arribat a dir que ell serà canceller austriac. El cas és que l'afer preocupa, sobretot després dels viatges de Gombos, cap

del Govern hongarès, a Roma. Gombos sembla guanyat per Mussolini, el qual esgrimeix, a favor de la seva tesi, raons de iratemitat, mentre que Hitler es refia de la seva força. Per part de Gombos, la unió d'Austria i Hongria seria un fet aviat, així mateix com el lligam d'ambdós països amb Itàlia per mitjà de tractats de comerç. Manca vèncer Dellfuss, que vol Austria lliure... Els ha sortit un gra a Hitler i a Mussolini amb el «Napoleó de butxaca», que aspira, diguem-ho també, a alliberar definitivament el seu país per a fer prevaler els seus mèrits i restar, per temps indefinit, dictador austriac... Com veureu, tots són interessos que, en la majoria dels casos, no afavoreixen absolutament per res el poble que els ha desvetllat.

Prometre no costa res

Es cosa sabuda que el prometre no costa res, i que el complir costa molt. Ara mateix, tenim l'exemple dels nacional-socialistes alemanys. El gran contingent d'aquest partit es formà, essencialment, de gent descontenta de l'extrema dreta i de l'extrema esquerra, perquè, a part la plutocràcia, Alemanya patia de fam i de sed de justícia econòmica... Podem dir que Alemanya no pretenia altra cosa que viure... Hitler prometé a tots que «viurien». Que el país prosperaria i els treballadors tindrien el respecte degut a la seva condició de productora de la riquesa del país. Així, molts d'aquests deixaren els rengles del comunisme per a engruixir les organitzacions hitlerianes... La gent estava disposada a jugar-se el tot pel tot. Li feien mal els queixals de no menjar, i el nacional-socialisme s'aprofità de la gran desil·lusió per a crear-ne una altra de nova il·lusió. Però com que Goering, el braç dret d'Hitler, per ara no ha pronunciat més que paraules i paraules, heus ací que els «nazis» s'han rebel·lat contra el seu cabdill... Destacaments d'assalt, fatigats que la veritable revolució no arribi, s'han sublevat en alguns indrets d'Alemanya. I Goering, president del Consell de Prússia, s'ha vist obligat a suspendre les seves vacances per a traslladar-se ràpidament a Berlín per tal de prendre enèrgiques mesures... Hitler, Goering, Goebbels, el tercet del triomf, havia

promés efectuar una fonda revolució econòmica, sobretot econòmica, que no s'ha efectuat. I quan encara la gent esperava que es fes, el tercet ha comès el disbarat de dir que la revolució hitleriana havia acabat... Tot s'ha reduït a la persecució dels jueus, i encara els que no estaven guardats per grans capitals. S'han tancat magatzems; s'han perseguit petits industrials; però els grans negociants, els propietaris de periòdics, els banquers de sòlida fortuna, no han estat tocats. La creu gamada els ha resguardat. Les portes del nacional-socialisme se'ls han obert... ¿On són les reformes econòmiques? Sí, les reformes han estat grans desfílades militars; però això ha causat decepció entre la massa anònima, que és la que entronitzà Hitler, i les joventuts es creuen escamotejades... Goering ha pres mesures. ¿Però podran, aquestes, deturar la immensa desil·lusió d'aquestes joventuts hitlerianes que veien en la revolució «nazi» tota una rectificació a la política alemanya de la post-guerra?

«Costellada» aviatòria

Tenim un amic que és únic en els qualificatius dels successos quotidians. Únic per les seves concepcions originals de les coses a les quals es dona importància excessiva... L'amic, quan es parla massa d'una cosa, quan tot el món va ple d'una gesta que sembla extraordinària, us surt amb

una de les seves ocurrencies i allò que tothom ha volgut fer-vo creure com una cosa insospitada, atrevida, o simplement extraordinària, resta limitada al seu vertader valor... Tothom parla de Balbo i del raid dels hidroavions italians. Tothom en parla i la premsa se'n fa creus. La premsa, és clar, ultra dretista, que així alaba, indirectament, la gestió del feixista Mussolini... Però el nostre amic és dels que no es fa enrera per un Mussolini més o menys, i ha batejat el vol de Balbo de «costellada» aviatòria... «No és altra cosa que una costellada—ens ha dit—. Un vol sense el més petit mèrit, amb escales continuades i amb sojorns a conveniència del «general». Tot plegat, aquest vol no ha demostrat res. Ha demostrat, únicament, que Mussolini, per tal de fer-se un reclam, no ha reparat en sacrificis. Els milions que li costarà al poble d'Itàlia aquest anunci! Però ací teniu l'exemple de Wiley Post, que sense anuncis ni reclams, ni ràdios, ni recepcions oficials, completament sol, ha deixat en ridícul el vol dels italians... Balbo ha organitzat una «costellada» aviatòria, com altres «costellades» porten organitzades totes les dictadures del món... I a continuació, el nostre amic ha esmentat la «costellada» de Primo de Rivera quan l'Exposició de Barcelona...

La popularitat obliga a moltes coses. I ara que hom parla de Balbo, afegirem que el general ha fet l'indi. Almenys, si nem de creure els periòdics il·lustrats. Efectivament, Balbo s'ha deixat retratar, al Canadà, amb un jefe sioux. Això no tindria importància, si el general no s'hagués posat al cap, per retratar-se, i ací us el presentem més amunt, unes plomes, exactament iguals que les exhibides pels sioux. Quedem, doncs, que Balbo ha fet l'indi! Segurament que ell no sospitava que la popularitat portés a representar aquests pa-pers!

CARTES DE FORA

ALS NOSTRES AMICS FORANS

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat aterradora.

Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA estaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà facciós, contra l'innoble camic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

Sant Adrià de Besós

PER INCONSCIENT

Al nostre Consistori s'ha produït, aquests dies, una baixa. Una baixa que no és ni s'ha de lamentar. Es tracta d'aquell regidor anomenat Cándid López, però que nosaltres, en un encert—ens pugem els colors a la cara—remarcable, anomenarem inconscient.

En la nota feta per aquest regidor en presentar la dimissió, hi ha posat, més o menys en aquests termes, que dimitia per, entre altres coses, inconscient. Hem vist, doncs, que les nostres paraules han causat efecte. L'ànima i esperit del regidor esmentat, aquell amic d'ell que ens felicità... de ràbia, ha volgut fer-li emprar la parauleta com volent palesar una dignitat ultraterrenal. Dissortadament per a ells—el regidor i la seva «ànima»—, aquest gest que en altre temps hauria estat digníssim (al principi del seu desgavell, ara resulta una prova més de llur inconsciència.

LA VIVOR DE CERTA GENT

Es ben cert que existeix, com el refrany diu, una mena de gent que van pels descuidats. Contra aquesta gent, i per tal que no sorprenguin la bona fe dels refiats ciutadans va el nostre clam d'avui.

Davant la imminent, segons sembla, obtenció i instal·lació del baixador a la nostra població, ja hi han propietaris desaprensius que trafiquegen per tal d'acomodar i treure els estadants de les cases que tenen llogades, i així després augmentar el preu del lloguer.

Sabem d'un cas en què el propietari oferí deu duros als estadants de les cases de sa propietat, baix condició que marxessin de la vivenda per a ell poder augmentar el preu del lloguer. N'hi han que, acuciats per la crisi econòmica, acceptaren, i d'altres que, en un acte de justícia, n'han protestat.

Al nostre entendre, el realitzat pel propietari del cas ressenyat breument, és un cas únicament realitzable per un «vivalet», que mereix un escarment seriós.

Cal que els ciutadans tots, estiguin a l'aguait perquè no es repeteixi ni pugui reeixir la maniobra d'aquesta gent especuladora!

J. GRAU i LATORRE

Sant Llorenç Savall

Les coses clares

Havent-se publicat al periòdic «La Humanitat», una nota al·lusiva als actes comesos el dia 9 de l'actual mes, amb motiu d'haver fet la visita pastoral el senyor Bisbe, de Barcelona, desmentida pel senyor Alcalde d'aquesta vila, sostenim que el diumenge, dia 9 del corrent es varen cometre actes contra la República.

El centre d'Esquerra i altres persones estan disposats a sostenir-ho tal com va ésser publicat en «La Humanitat» o sigui que el senyor segon tinent d'Alcalde, tenia als balcons, penjarelles amb les insígnies de la corona reial de la monarquia, com també en una altra casa prop de l'església a l'Avinguda del 14 d'Abril, el senyor Alcalde amb els «cabecilles» monàrquics va sortir del patronat de Sant Josep, d'obsequiar el senyor Bisbe, encara que fos particularment. Estem disposats a sostenir-ho davant les primeres autoritats de Catalunya, si és precís. Aquest no és pas el primer acte d'aquest Ajuntament. Quan feia uns tres mesos que s'havia implantat la República, el centre d'Esquerra, va demanar per mitjà de la minoria que tenia al municipi, que es canviessin els noms de certs carrers pels de «Francesc Macià», «Avinguda del 14 d'Abril» i «Plaça de la República», i quan l'Ajuntament li va semblar va fer el canvi de les plaques dels esmentats noms, sense que ningú no se'n donés compte. I en canvi per donar el nom a un altre carrer varen fer una gran manifestació, prenent-hi part tot el seu partit i l'Ajuntament, y el senyor Alcalde actual va descobrir la làpida donant el nom del carrer que diu: «Carrer del Bisbe Solà».

No es pas res d'estrany tot això, quan el senyor Alcalde actual és ex-regidor de la segona dictadura de Berenguer. I era de la Patriòtica i encara gosa fer notes a «La Humanitat» dient que treballa tant per la República.

Caldes de Montbuy

LA VISITA DEL BISBE

Diu "Farell" setmanari d'aquesta vila:

«Que el diumenge passat endomassessin la seva balconada aquells que són catòlics i monàrquics per excel·lència, no hi tenim res a dir, però que també endomassessin la

seva balconada aquells individus que ens vanten d'ésser republicans de tota la vida, sí que ens va fer indignar, i ens obliguen, a l'ensem que dubtar del seu republicanisme, a formular la nostra més enèrgica protesta.

«Diumenge passat, al davant de l'església de la nostra vila, quan els crits de: «Fora el Bisbe!» ofegaven els crits de: «Visca!», el jove mec d'aquesta vila En Antoni Puigdueta digué a grans veus: «Ai, el dia que vingui En Macià!...»

¿Què significa aquesta advertència, senyor Puigdueta? ¿Es tal vegada una advertència amenaçadora?

Pel bé que us volem, us preguem que el dia que En Francesc Macià vingui a la nostra vila, feu força bondat. I si és que aquell dia teniu ganes de fer el valent, us recomanem l'adquisició d'un botiquí per a guarir-vos les nafres que quanyareu a la batalla.

«El regidor republicà (?) senyor Cendra, no estava conforme el diumenge passat que uns homes que saben millor que ell quin significat té la República, llancesin uns crits de: «Fora el Bisbe!», que contrarrestaven uns crits de: «Visca el Bisbe», llançats per la boca d'uns indesitjables carlins.

Tan gran va ésser l'enuig del gran republicà (?) senyor Cendra, que fins va llançar unes paraules insolents contra l'Esquerra Republicana d'aquesta vila.

Ja fem bé nosaltres que no hem volgut dubtar mai ni un sol moment del monarquisme i jesuitisme del regidor senyor Cendra.

Castellfersol

Malgrat que amb molt d'esforç, s'aconseguí implantar un Casal d'Esquerra, no es pogué per això fer una feina molt profitosa, car sempre es topava amb la paret gruixuda d'aquell Ajuntament de l'article 29. Però avui que les coses han canviat, trobem molt estrany que passin casos com el que ha passat fa poc. Sembla estrany que la majoria del poble votés per jutge un home que té una història tan poc tranquil·litzadora, veient que tard o d'hora hauríem de penedir-nos d'haver-li donat el càrrec.

Es dona el cas que un veí que té un plet amb l'amo de la casa on viu, també és amo d'una fàbrica del més atrotinat que es coneix, on treballa la filla d'aquest veí. Aquesta xicoteta, fa poc donà a llum dues criatures, i l'amo de la fàbrica (i de la casa) en rebre els diners de la maternitat, en comptes de portar-los a la partera, els portà al jutge perquè els embargués i així poder cobrar el lloguer del temps que amb el pare de la noia duraven les qüestions. El jutge, volent quedar bé amb el camic, l'ha cregut, i ja tornem a tenir aquest home que l'any passat féu tant el ridícul amb l'assumpta rabassaire, que altre cop s'ha ficat de peus a la galleda. El que ens sap més greu és que s'ho portessin tan callat, que ha calgut que en el

mítig que dissabte es donà al Casal, el doctor Bertran i Tàpies ho esbombés als quatre vents tot demanant que es fes justícia. Esperem que se'n farà.

Hem rebut la trista nova de la mort d'en

RARET

NO SE'NS POT NEGAR

Curulls de saviesa

Dins la nostra volguda Catalunya tenim una infinitat de partits a quin més xiroi i grotesc. En un dels darrers números esmentàvem el partit que, d'entre el grup dels anorreadors del poble està en primera línia. Avui creiem precis parlar del que no té classificació entre tots els partits catalans, per llurs aires de superioritat que de sí mateix es dona damunt dels demés. Innecessari creiem dir es tracta de la xiroia alhora que ridícula i saviassa (!) —doneu-li a la paraula el sentit d'admiració— Acció Catalana, que com un vulgar trotamons tan sovint canvia de nom, la qual mereix la colloquem en aquell lloc on s'hi colloquen els col·legials massa —admirarem-nos altra vegada— espavilats.

Aquest partit, que segons ells mateixos està curull de gent de talent, cosa —sempre segons confessió pròpia— amb la qual no compta altra agrupació política, es belluga sota la capriciositat d'uns senyors Hurtado, Esteve i quiscun que altre talentàs encertadament anomenats Papagrisos, que no s'amaguen de vanar-se, immerescudament, del que saben, tan en el camp polític, com literari, artístic, musical, etc. Els quals no amaguen tampoc—únic veritat de la vida festejada que porten—de barallar-se entre ells per tal de fer patent d'ésser, cadascú, el Papa-gris, que és idèntic que dir pare de la papagrisada.

Si hom es fixa en la boca, ja del senyor Hurtado, ja del senyor Esteve, d'un d'ells en el moment que es troba parlant lloant-se —cosa correntíssima— a si mateix, veurà les ganyes que fa, el qual és un paliatiu de la vergonya que passen les mateixes paraules tot just han sortit del territori que en podem dir desvergonyístic d'aquell ésser més desvergonyístic encara que el territori. El que vol dir, sense cap mena de dubtes ni temences, que sofreixen un excés de saviesa, del qual prou pena en deuen, si els resta un xic de decència, passar ells.

«No se'ns negarà que som uns savis. Que sabem més que tots els demés nostres semblants. Que de tot, sense excepció, sabem més, molt,

Josep Figueres, de La Garriga, i coneixent les grans dots d'aquest malaurat amic ens associem de tot cor al dolor que sent l'Esquerra Republicana per la pèrdua d'un cor tan noble i d'un tan gran valor polític. Descansi en pau.

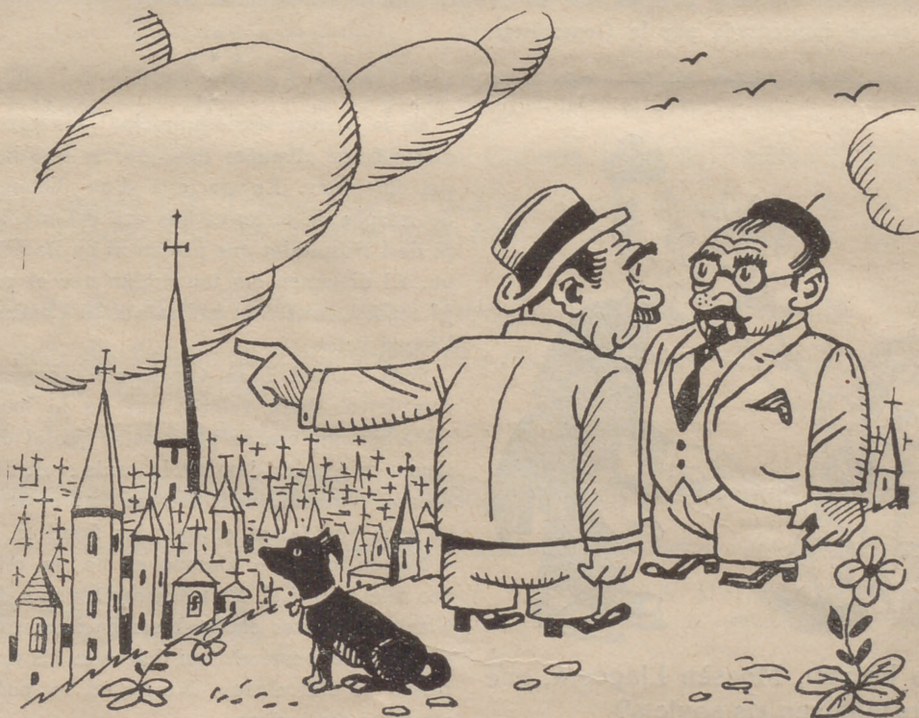
cana Nacionalista o bé un Partit Republicà d'Acció Catalana, baix els quals noms s'hi amagarien un Hurtado, Esteve, etc., per fer aparèixer, en el moment oportú, la superioritat de saviesa damunt els demés mortals des dels portantveus seus, que a vegades es tornen, per a llurs renyines, en portantveus o veu de don Hurtado (fa més aristòcrata).

Si parlant d'aquest partit es vol emprar un to de seriositat perfectament a l'alcanc de tothom, es deu de fer un esforç material i moral gegantí. Malgrat això, sense voler s'entra en el terreny de l'humorisme o de fàstic, qualsevol cosa és sensible, puix la fatuïtat d'una papagrisada inconscient i sense sentit comú la paguen els pocs que dins Acció Catalana hi han de bona fe.

I per acabar aquest disseny sobre aquest partit direm que políticament és una nul·litat, i intel·lectualment si bé posseeix homes i figures de relleu dins els camps de l'artístic, cultural, etc. cal reconèixer que per llur vanitat en dir-se'ho a si mateixos i evagradament, multiplicant llurs facultats, se'ls ha d'aplicar allò de: *massa savi fa «buro»*.

JOAQUIM GRAU I LATORRE

Subscriuiu-vos a
Ràdio Barcelona
Casp, 12 • BARCELONA

Encara en queden

—Veieu si en podríem prendre ací de Bastilles?

REPICS

Entre els socialistes francesos hi ha una pugna que amenaça seriosament la vida del partit. El duel Marquet (col.laboracionista) —Blum (oposicionista) apassiona no sols el sector obrerista, sinó també tota la política nacional francesa.

«Subtilment, a força de bizantisme, ens porteu camí del feixisme» —ha escrit violentment en Marquet.

Heus ací una constatació que no voldríem pas haver de fer mai als socialistes espanyols.

Té molt d'interès repassar ara el procés dels primers anys de la República alemanya, després de la revolució de novembre de 1918.

Hom hi troba extraordinaris punts de coincidència en detalls que han passat també en aquests dos primers anys a la República espanyola. El fenomen és encara més curiós perquè pot observar-se l'augment de la força reaccionària, així que l'excessiva negligència, descuit i bizantinisme dels partits democràtics anava marcant-se en el curs dels debats parlamentaris.

Els socialistes espanyols (comprent-hi els de la Unió Socialista de Catalunya) haurien de tenir ben present els grans errors dels seus col·legues alemanys que a còpia de voler fer prosselitisme, no aconseguiren més que debilitar el sentiment popular envers la República.

També els republicans haurien de tenir-ho present per a prendre els mitjans de què es valen els elements reaccionaris per a triomfar.

El senyor Pérez Sales s'ha permès fer algunes declaracions respecte la situació en què quedaran els nous policies que surtin de l'escola implantada per la Generalitat.

—Ja ha vist, Mossèn Llagosta, que reconeixen els soviets?
—A ells els reconeixen i a nosaltres ni ens volen conèixer.

El senyor Pérez Sales, és un bon republicà encara que un mal cap de policia. Per això com a republicans ens dol haver-li de recordar que ara com ara, a Catalunya qui mana i disposa és el Govern de la Generalitat i el Parlament. Els funcionaris, calladets, ben calladets.

L'article de LA CAMPANA sobre el nomenament de l'Azcárraga per un lloc delicat com és el de la constitució de la Junta de l'Ordre Públic, va ésser comentadíssim en tots els centres catalanistes d'esquerra.

I hom va apreciar que la coincidència d'opinions entre els catalanistes era absoluta. Ningú no s'explica que passin aquestes coses i que hi hagi qui faci tant el desmemoriat. Podríem afegir el desentès, també.

Per cert que en Selves, sembla que ha dit que Azcárraga és de pasta d'àngel i que no cal témer res.

En Selves és un optimista... i en aquest cas, si creu sincerament el que ha dit és que no sap quin terreny trepitja.

Fa uns quants dies que les nostres autoritats sanitàries es mostren molt alarmades. Corre per aquests móns de Déu un escriptor que s'ha tornat boig i que quan agafa l'estilogràfica esdevé tan perillós que no hi ha cap «loquero» que s'hi vegi amb cor. Ni els seus propis «hermanos» de la Lliga de Sant Joan de Déu.

Aquest foll que pateix de manies tan perilloses antimacianiques es fa dir Manuel Brunet, però hom no sap ben bé si realment és aquest el seu nom de pila.

En la darrera sessió municipal, els ferroxistes feren el paper més grotesc que hom pot imaginar. Es tractava d'un dictamen de traspàs de terrenys fins ara del municipi de l'Hospitalet que passen al de Barcelona. El dictamen era tan diàfan que el propi representant dels radicals a la Comissió l'havia votat.

Però l'Ullé i en Giralt s'hi oposaven com feres. Quan veieren que no hi havia res a fer imploraren per caritat que el dictamen es quedés damunt la taula vuit dies encara. Tothom quedà astorat i ho comentà en tons que farien enrogir les famílies.

Naturalment en Casanoves no va estar per dilacions, i el dictamen es va votar. En Giralt, aleshores exclamà sentenciosament: «Els radicals som els qui defensem els interessos de Barcelona». Ningú no va poder aguantar-se el riure.

«El Debate» a propòsit d'això troba encertadíssima l'obra de Hitler. Nosaltres també: Imagineu que ha privat sota penes severíssimes que els capellans i encara més els bisbes des de la trona parlin de política, a menys que no sigui per a alabar el règim hitlerià.

La República hauria de fer-se seu aquest programa que tant engresca els del «Debate». I quines garrotades podríem pegar a alguns capellans que tants fàstics diuen de la República, valent-se de la inviolabilitat de la trona!

Don Amadeu el «maló» ha volgut donar a conèixer la seva opinió sobre matèria religiosa. Ningú no li preguntava, és clar, però ell entossudit a fer-nos-la conèixer. I no en tingué prou amb els articles que a més a més es féu escriure pels seus acòlits, que encara ordenà a un seu redactor que preguntés quina «impressió» li havia produït el discurs al senyor Macià.

El nostre President que a estones és un gran humorista, va contestar:

—Home, jo només he llegit el que diu «El Matí» que hi entén més que l'Hurtado amb això dels capellans...

Diuen que don Amadeu ho va saber, es posà vermell com un perdigot. Per poc que fins es fereix.

La Humanitat

diari del matí

SUBSCRIVIU-VOS-HI!

Entreviu

Cambó:—Jo sóc catalanista de tota la vida.

El repòrter:—Carai, senyor Cambó. No el feia tan jove!

VISITIN ELS APARADORS

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

**Gran Basar de Sastreria i Camiseria
Sistema Nord-Americà**

CIUTADANS:

Si voleu vestir ben elegants i amb pocs diners aneu a can BASTIDA. Som els creadors i continuadors del Basar de modern estil adaptant totes les creacions de l'art del vestir i sempre amb preus incompatibles per qui usi normes de bona fe comercial. Cert es que la CASA BASTIDA amb competències i sense sempre va endavant i ara més que mai després d'un balanç amb gran superavit L'QUI DEM totes les existències a qualsevol preu per així fer el renovament i donar treball durant la calma als nostres obrers.

100.000 Trajos des de 25 pessetes
100.000 Pantalons des de 5 "

Gran Stock de Plomes, Gabardines, Trinxeres, Checos impermeables i tota mena de prenes modernes de gran estil des de 10 pessetes.

100.000 Mitjons gran fantasia des de	0'75 ptes.
100.000 Corbates seda des de	0'95 "
100.000 Camises tots els estils des de	3'95 "
100.000 Calçotets des de	1'95 "
100.000 Païames des de	4'95 "

Tenim muntada una secció ràpida per la Sastreria i Camiseria que ens permet lliurar els encàrrecs a les quatre hores amb assortit de gèneres de tots els preus.

CASA DE CARITAT DE BARCELONA

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramenet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius)

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

El bon cor

—De caritat ja us en faré, però fins quan vinguin les eleccions... si voteu per la Lliga.